

Brusel 12. ledna 2018
(OR. en)

Interinstitucionální spis:
2018/0002 (NLE)

5248/18
ADD 1

VISA 3
COEST 3
JAIEX 2

NÁVRH

Odesílatel:	Jordi AYET PUIGARNAU, ředitel, za generálního tajemníka Evropské komise
Datum přijetí:	11. ledna 2018
Příjemce:	Jeppe TRANHOLM-MIKKELSEN, generální tajemník Rady Evropské unie
Č. dok. Komise:	COM(2018) 7 final ANNEX
Předmět:	PŘÍLOHA ROZHODNUTÍ RADY o postoji, který má být zaujat jménem Evropské unie ve smíšeném výboru zřízeném na základě Dohody mezi Evropskou unií a Ázerbájdžánskou republikou o usnadnění udělování víz k přijetí společných pokynů pro provádění dohody

Delegace naleznou v příloze dokument COM(2018) 7 final ANNEX.

Příloha: COM(2018) 7 final ANNEX

EVROPSKÁ
KOMISE

V Bruselu dne 11.1.2018
COM(2018) 7 final

ANNEX

PŘÍLOHA

ROZHODNUTÍ RADY

o postoji, který má být zaujat jménem Evropské unie ve smíšeném výboru zřízeném na základě Dohody mezi Evropskou unií a Ázerbájdžánskou republikou o usnadnění udělování víz k přijetí společných pokynů pro provádění dohody

NÁVRH
ROZHODNUTÍ č. ../201.. SMÍŠENÉHO VÝBORU
ZŘÍZENÉHO DOHODOU
MEZI EVROPSKOU UNIÍ A ÁZERBÁJDŽÁNSKOU REPUBLIKOU
O USNADNĚNÍ UDĚLOVÁNÍ VÍZ

ze dne

o přijetí společných pokynů pro provádění dohody

VÝBOR,

s ohledem na Dohodu mezi Evropskou unií a Ázerbájdžánskou republikou o usnadnění udělování víz⁽¹⁾ (dále jen „dohoda“), a zejména na článek 12 uvedené dohody,

vzhledem k tomu, že dohoda vstoupila v platnost dne 1. září 2014,

ROZHODL TAKTO:

Článek 1

Společné pokyny pro provádění Dohody mezi Evropskou unií a Ázerbájdžánskou republikou o usnadnění udělování víz jsou uvedeny v příloze tohoto rozhodnutí.

Článek 2

Toto rozhodnutí vstupuje v platnost dnem přijetí.

V ... dne ...

Za Evropskou unii

Za Ázerbájdžánskou republiku

¹ Úř. věst. L 128, 30.4.2014, s. 49.

**NÁVRH
POKYNY
PRO PROVÁDĚNÍ
DOHODY MEZI EVROPSKOU UNIÍ A ÁZERBÁJDŽÁNSKOU REPUBLIKOU
O USNADNĚNÍ UDĚLOVÁNÍ VÍZ**

Účelem dohody mezi Evropskou unií a Ázerbájdžánskou republikou o usnadnění udělování víz, která vstoupila v platnost dne 1. září 2014 (dále jen „dohoda“), je na základě reciprocity usnadnit postupy pro udělování víz občanům Unie a Ázerbájdžánské republiky pro zamýšlený pobyt, jehož délka v období 180 dnů nepřekračuje 90 dnů.

Dohoda stanoví právně závazná práva a povinnosti pro účely zjednodušení postupů při udělování víz občanům Ázerbájdžánu a EU.

Cílem těchto pokynů přijatých smíšeným výborem zřízeným článkem 12 dohody (dále jen „smíšený výbor“) je zajistit harmonizované provádění ustanovení dohody ze strany diplomatických misí a konzulárních úřadů členských států schengenského prostoru a Ázerbájdžánské republiky. Tyto pokyny nejsou součástí dohody, a nejsou tedy právně závazné. Velmi se však doporučuje, aby se jimi pracovníci diplomatických misí a konzulárních úřadů při provádění ustanovení dohody důsledně řídili.

Pokyny by měly být pod vedením smíšeného výboru aktualizovány na základě zkušeností s prováděním dohody.

S cílem zajistit nepřetržité a harmonizované provádění dohody a v souladu s jednacím řádem smíšeného výboru pro usnadnění udělování víz se strany dohody, že mezi formálními zasedáními smíšeného výboru budou udržovat neformální kontakty pro řešení naléhavých otázek. Podrobné zprávy o těchto otázkách a neformálních kontaktech budou předloženy na příštím zasedání smíšeného výboru pro usnadnění udělování víz.

I. OBECNÉ OTÁZKY

1.1 Účel a oblast působnosti

V článku 1 dohody se stanoví: „*Účelem této dohody je na základě reciprocity usnadnit udělování víz občanům Unie a Ázerbájdžánské republiky pro zamýšlený pobyt, jehož délka v období 180 dnů nepřekračuje 90 dnů.*“

Dohoda se vztahuje na všechny občany Unie a Ázerbájdžánské republiky, kteří žádají o víza pro krátkodobý pobyt, bez ohledu na zemi, v níž mají bydliště.

Dohoda se nevztahuje na osoby bez státní příslušnosti, které jsou držiteli povolení k pobytu vydaného kterýmkoli členským státem nebo Ázerbájdžánskou republikou. Na tuto kategorii osob se vztahují běžná pravidla *acquis* EU v oblasti vízové politiky a vnitrostátní právní předpisy Ázerbájdžánské republiky.

1.2 Oblast působnosti dohody

V článku 2 dohody se stanoví:

„1. Usnadnění udělování víz podle této dohody se vztahuje na občany Unie a Ázerbájdžánské republiky pouze tehdy, pokud nejsou osvobozeni od vízové povinnosti na základě právních a správních předpisů Ázerbájdžánské republiky, Unie nebo členských států, nebo na základě této dohody či jiných mezinárodních dohod.

2. Na záležitosti, které tato dohoda neupravuje, jako je zamítnutí udělení víz, uznávání cestovních dokladů, prokazování dostatečných prostředků k živobytí, zamítnutí vstupu a opatření týkající se vyhoštění, se vztahují vnitrostátní právní předpisy Ázerbájdžánské republiky nebo členských států nebo právní předpisy Unie.“

Aniž je dotčen článek 10 dohody (který stanoví osvobození od vízové povinnosti pro občany Evropské unie a Ázerbájdžánské republiky, kteří jsou držiteli platných diplomatických pasů), dohoda neovlivňuje stávající pravidla týkající se vízové povinnosti či osvobození od vízové povinnosti. Například článek 4 nařízení Rady č. 539/2001² umožňuje členským státům osvobodit od vízové povinnosti civilní letecké a námořní posádky a další kategorie osob.

V této souvislosti je třeba doplnit, že v souladu s článkem 21 Úmluvy k provedení Schengenské dohody³ musí všechny státy schengenského prostoru uznávat dlouhodobá víza a povolení k pobytu vydaná navzájem jako platná pro krátkodobé pobyty na jejich území. Všechny strany úmluvy uznávají povolení k pobytu, víza typu D a krátkodobá víza přidružených zemí pro vstup a krátkodobý pobyt a naopak.

Na všechny záležitosti, které dohoda neupravuje, například určení strany Úmluvy k provedení Schengenské dohody příslušné pro vyřízení žádosti o víza, odůvodnění zamítnutí víza, právo na odvolání proti zamítavému rozhodnutí nebo obecné pravidlo osobního pohovoru se žadatelem a poskytnutí informací v souvislosti s žádostí o vízum, se použije nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 810/2009 (vízový kodex)⁴. Kromě toho se na záležitosti, které dohoda neupravuje, jako je uznávání cestovních dokladů, prokazování dostatečných prostředků k živobytí, zamítnutí vstupu na území členských států či opatření týkající se vyhoštění, rovněž nadále použijí schengenská pravidla⁵ (např. pokud jde o zamítnutí vstupu na území členských států či prokazování dostatečných prostředků k živobytí atd.) a případně vnitrostátní právní předpisy.

Dokonce i v případě, že jsou splněny podmínky stanovené v dohodě, například pokud žadatel o vízum předložil doklad potvrzující účel cesty pro kategorie osob uvedené

² Nařízení Rady (ES) č. 539/2001 ze dne 15. března 2001, kterým se stanoví seznam třetích zemí, jejichž státní příslušníci musí mít při překračování vnějších hranic vízum, jakož i seznam třetích zemí, jejichž státní příslušníci jsou od této povinnosti osvobozeni, Úř. věst. L 81, 21.3.2001, naposledy pozměněné nařízením (EU) č. 1289/2013 ze dne 11. prosince 2013, Úř. věst. L 347, 20.12.2013, s. 74.

³ Úř. věst. L 239, 22.9.2000, s. 19.

⁴ Nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 810/2009 ze dne 13. července 2009 o kodexu Společenství o vízech (vízový kodex), Úř. věst. L 243, 15.9.2009, s. 1.

⁵ Zejména nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2016/399 ze dne 9. března 2016, kterým se stanoví kodex Unie o pravidlech upravujících přeshraniční pohyb osob (Schengenský hraniční kodex),

Úř. věst. L 77, 23.3.2016, s. 1.

v článku 4, může mu být udělení víza přesto odmítnuto, pokud nejsou splněny podmínky stanovené v článku 6 nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 562/2006 (Schengenský hraniční kodex⁶), tj. pokud dotyčná osoba není držitelem platného cestovního dokladu, má záznam v SIS nebo pokud je daná osoba považována za hrozbu pro veřejný pořádek, vnitřní bezpečnost atd.

Nadále se použijí další možnosti pružného postupu při udělování víz, které umožňuje vízový kodex. Například vízum pro více vstupů s dlouhou dobou platnosti – až do pěti let – lze udělit kategoriím osob, které nejsou uvedeny v článku 5 dohody, pokud jsou splněny podmínky stanovené ve vízovém kodexu (článek 24). Stejně tak se nadále použijí ustanovení obsažená ve vízovém kodexu umožňující upustit od vízového poplatku nebo jej snížit (čl. 16 odst. 5 a 6 vízového kodexu).

Pokud jde o Ázerbájdžánskou republiku, na všechny záležitosti, které dohoda neupravuje, jako je odůvodnění zamítnutí víza, právo na odvolání proti zamítavému rozhodnutí nebo obecné pravidlo osobního pohovoru se žadatelem a poskytnutí informací v souvislosti s žádostí o vízum, uznávání cestovních dokladů, prokazování dostatečných prostředků k živobytí, zamítnutí vstupu na území Ázerbájdžánské republiky či opatření týkající se vyhoštění, se použije migrační kodex⁷ a další odpovídající právní předpisy Ázerbájdžánské republiky.

Nadále se použijí další možnosti pružného postupu při udělování víz, které umožňují vnitrostátní právní předpisy Ázerbájdžánské republiky, pokud stanoví pro žadatele příznivější režim. Například se budou nadále používat ustanovení zákona Ázerbájdžánské republiky o sazebníku státních poplatků (čl. 17 odst. 2), který umožňuje upustit od vízového poplatku, a ustanovení migračního kodexu Ázerbájdžánské republiky (článek 38), který umožňuje udělit elektronická víza.

Dokonce i v případě, že jsou splněny podmínky stanovené v dohodě, například pokud žadatel o vízum předložil doklad potvrzující účel cesty pro kategorie osob uvedené v článku 4, může mu být udělení víza přesto odmítnuto, pokud nejsou splněny podmínky stanovené v článku 36 migračního kodexu Ázerbájdžánské republiky (kromě čl. 36 odst. 1 sedmého pododstavce) nebo pokud nastanou okolnosti uvedené v článku 16 migračního kodexu Ázerbájdžánské republiky.

1.3 Druhy víz, které spadají do oblasti působnosti dohody

V čl. 3 písm. d) dohody se stanoví, že „vízem“ se rozumí „povolení vydané členským státem nebo Ázerbájdžánskou republikou za účelem průjezdu přes území členských států nebo Ázerbájdžánské republiky nebo zamýšleného pobytu na tomto území, jehož délka nepřesáhne 90 dnů v období 180 dnů“.

Usnadnění podle dohody platí jak pro jednotná víza platná pro celé území členských států, tak pro víza s omezenou územní platností⁸.

Usnadnění podle dohody platí pro všechna víza uvedená v kapitole 5 migračního kodexu Ázerbájdžánské republiky.

⁶ Úř. věst. L 105, 13.4.2006, s. 1, naposledy pozměněné nařízením (EU) č. 610/2013, Úř. věst. L 182, 29.6.2013, s. 1.

⁷ Migrační kodex Ázerbájdžánské republiky byl přijat zákonem Ázerbájdžánské republiky č. 713-IVQ dne 2. července 2013 a vstoupil v platnost dne 1. srpna 2013.

⁸ Viz články 2, 24 a 25 nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 810/2009 ze dne 13. července 2009 o kodexu Společenství o vízech (vízový kodex), Úř. věst. L 243, 15.9.2009, s. 1.

1.4 Výpočet délky pobytu stanovené ve vízu

Schengenský hraniční kodex⁹ definuje krátkodobý pobyt takto: „90 dní během jakéhokoli období 180 dnů, kterým se rozumí období 180 dnů bezprostředně předcházející každému dni pobytu“.

Tato definice se použije rovněž pro krátkodobá víza udělovaná Ázerbájdžánskou republikou v souladu s dohodou.

Jako den vstupu se započítává první den pobytu na území členských států a jako den výstupu poslední den pobytu na území členských států. Slovo „jakýkoli“ znamená, že se uplatní „pohyblivé“ referenční období 180 dnů a počítá se zpětně každý den pobytu v období posledních 180 dnů, aby se ověřilo, že je i nadále splňován požadavek 90 dnů v období 180 dnů. To znamená, že nepřítomnost na území členského státu po dobu 90 po sobě jdoucích dnů opravňuje k novému pobytu v délce až 90 dnů.

Tato definice vstoupila v platnost dne 18. října 2013. Pro výpočet doby povoleného pobytu podle nových pravidel lze použít „kalkulačku krátkodobých pobytů“ na těchto internetových stránkách: http://ec.europa.eu/dgs/home-affairs/what-we-do/policies/borders-and-visas/border-crossing/index_en.htm.

Příklad výpočtu délky pobytu na základě nové definice:

Osoba, která je držitelem víza pro více vstupů s dobou platnosti 1 rok (18. 4. 2014 – 18. 4. 2015) uskuteční první vstup dne 19. 4. 2014 s délkou pobytu 3 dny. Následně tato osoba uskuteční další vstup dne 18. 6. 2014 s délkou pobytu 86 dnů. Jaká je situace k příslušným datům? Kdy bude moci tato osoba uskutečnit další vstup?

Ke dni 11. 9. 2014: během posledních 180 dnů (16. 3. 2014 – 11. 9. 2014) osoba pobývala 3 dny (19. – 21. 4. 2014) plus 86 dnů (18. 6. 2014 – 11. 9. 2014) = 89 dnů = povolená délka pobytu nebyla překročena. Osoba může ještě uskutečnit pobyt v délce 1 dne.

Ke dni 16. 10. 2014: osoba může vstoupit k pobytu na 3 další dny (dne 16. 10. 2014 se nepočítá pobyt ze dne 19. 4. 2014, je už mimo období 180 dnů); dne 17. 10. 2014 se nepočítá pobyt ze dne 20. 4. 2014 (je už mimo období 180 dnů) atd.

Ke dni 15. 12. 2014: osoba může vstoupit k pobytu na dalších 86 dnů (dne 15. 12. 2014 se nepočítá pobyt ze dne 18. 6. 2014, je už mimo období 180 dnů); dne 16. 12. 2014 se nepočítá pobyt ze dne 19. 6. 2014 atd.).

1.5 Situace týkající se členských států, které ještě plně neuplatňují schengenské *acquis*, členských států, které se neúčastní společné vízové politiky EU, a přidružených zemí

Členské státy, které k EU přistoupily v roce 2004 (Česká republika, Estonsko, Kypr, Maďarsko, Lotyšsko, Litva, Malta, Polsko, Slovensko a Slovinsko), 2007 (Bulharsko a Rumunsko) a 2013 (Chorvatsko) jsou vázány dohodou od jejího vstupu v platnost.

Bulharsko, Chorvatsko, Kypr a Rumunsko dosud schengenské *acquis* plně neprovádějí. Tyto státy budou nadále udělovat vnitrostátní víza s platností omezenou na jejich vlastní území. Jakmile tyto členské státy plně provedou schengenské *acquis*, budou uplatňovat tuto dohodu.

⁹ Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 610/2013, Úř. věst. L 182, 29.6.2013, s. 1.

Až do dne úplného provedení schengenského *acquis* těmito členskými státy se na všechny záležitosti, které tato dohoda neupravuje, použijí jejich vnitrostátní právní předpisy. Od uvedeného data se na záležitosti, které tato dohoda neupravuje, použijí schengenská pravidla nebo vnitrostátní právní předpisy.

Bulharsko, Chorvatsko, Kypr a Rumunsko mohou uznávat povolení k pobytu, víza typu D a krátkodobá víza vydaná všemi stranami Úmluvy k provedení Schengenské dohody a přidruženými zeměmi pro krátkodobé pobyty na jejich území¹⁰.

Podle článku 21 Úmluvy k provedení Schengenské dohody ze dne 14. června 1985 o postupném odstraňování kontrol na společných hranicích musí všechny strany uvedené úmluvy uznávat dlouhodobá víza a povolení k pobytu vydaná navzájem jako platná pro krátkodobé pobyty na jejich území. Uznávají povolení k pobytu, víza typu D a krátkodobá víza přidružených zemí pro vstup a krátkodobý pobyt a naopak.

Dohoda se nevztahuje na Dánsko, Irsko a Spojené království, ale zahrnuje společná prohlášení, že je žádoucí, aby tyto členské státy uzavřely s Ázerbájdžánskou republikou dvoustranné dohody o zjednodušení udělování víz.

Přestože jsou Island, Lichtenštejnsko, Norsko a Švýcarsko zeměmi přidruženými k Schengenu, nejsou dohodou vázány. Dohoda nicméně obsahuje společné prohlášení, že je žádoucí, aby tyto země přidružené k Schengenu s Ázerbájdžánskou republikou bezodkladně uzavřely dvoustranné dohody o zjednodušení udělování víz.

Dohoda mezi vládou Ázerbájdžánské republiky a vládou Norského království o usnadnění udělování víz byla podepsána dne 3. prosince 2013 a vstoupila v platnost dne 1. června 2015. Dohoda mezi vládou Ázerbájdžánské republiky a Švýcarskou federální radou o usnadnění udělování víz byla podepsána dne 10. října 2016 a vstoupila v platnost dne 1. dubna 2017. Kromě toho dne 15. února 2017 vstoupila v platnost dohoda mezi vládou Ázerbájdžánské republiky a vládou Lichtenštejnského knížectví o vzájemném uplatňování pravidel, která je zmíněna v Dohodě mezi Evropskou unií a Ázerbájdžánskou republikou o usnadnění udělování víz.

1.6 Dohoda / dvoustranné dohody

V článku 13 dohody se stanoví:

„Tato dohoda má od svého vstupu v platnost přednost před ustanoveními jakékoli dvoustranné nebo mnohostranné dohody či ujednání mezi jednotlivými členskými státy a Ázerbájdžánskou republikou, pokud ustanovení těchto dohod či ujednání upravují záležitosti, na které se vztahuje tato dohoda.“

Ke dni vstupu dohody v platnost skončila použitelnost ustanovení platných dvoustranných dohod mezi členskými státy a Ázerbájdžánskou republikou týkajících se záležitostí, které

¹⁰ Rozhodnutí č. 565/2014/EU ze dne 15. května 2014, které vstoupilo v platnost dne 16. června 2014 a kterým se Bulharsku, Chorvatsku, Kypru a Rumunsku povoluje jednostranně uznávat pouze ta jednotná krátkodobá víza, která jsou platná pro dva nebo více vstupů, a dlouhodobá víza a povolení k pobytu vydaná státy Schengenské dohody a národní víza a povolení k pobytu vydaná Bulharskem, Chorvatskem a Rumunskem za rovnocenné jejich národním vízům nejen pro průjezd, ale i pro zamýšlené pobyty na jejich území, jejichž doba trvání během jakéhokoliv období 180 dnů nepřekročí 90 dnů. Z důvodu neexistence diplomatických styků Kypr v současnosti neuplatňuje ustanovení rozhodnutí 565/2014/EU ze dne 15. května 2014 na držitele ázerbájdžánských pasů (s výjimkou diplomatických pasů).

jsou upraveny dohodou. V souladu s právem Unie musí členské státy přijmout nezbytná opatření k odstranění nesrovnalostí mezi svými dvoustrannými dohodami a dohodou.

Pokud členský stát uzavřel dvoustrannou dohodu nebo ujednání s Ázerbájdžánskou republikou ohledně záležitostí, které dohoda neupravuje, například osvobození od vízové povinnosti pro držitele služebních pasů, bude toto osvobození platit i poté, co vstoupí v platnost dohoda Evropské unie o usnadnění udělování víz.

Dvoustrannou dohodu s Ázerbájdžánskou republikou, která počítá s osvobozením od vízové povinnosti pro držitele služebních pasů, uzavřely tyto členské státy: Bulharsko, Chorvatsko, Itálie, Lotyšsko, Maďarsko, Portugalsko, Rakousko, Rumunsko, Slovensko a Slovinsko¹¹.

Osvobození držitelů služebních pasů od vízové povinnosti přiznané členským státem platí pouze pro cestu na území tohoto členského státu, nikoli pro cestu do jiných členských států schengenského prostoru.

II. POKYNY TÝKAJÍCÍ SE SPECIFICKÝCH USTANOVENÍ

2.1 Nová pravidla platná pro všechny žadatele o víza

Důležité: Upozorňujeme, že níže uvedená zjednodušení týkající se vízového poplatku, lhůty pro vyřízení žádosti o vízum, odjezdu v případě ztracených či odcizených dokladů a prodloužení víz za mimořádných okolností platí pro všechny žadatele o víza a držitele víz, kteří jsou občany Ázerbájdžánské republiky nebo členských států EU vázaných dohodou, včetně např. turistů.

2.1.1 Poplatky za vyřízení žádosti o vízum

V čl. 6 odst. 1 dohody se stanoví:

„1. Poplatek za vyřízení žádosti o vízum činí 35 EUR.“

V souladu s čl. 6 odst. 1 činí poplatek za vyřízení žádosti o vízum **35 EUR**. Tento poplatek se vztahuje na všechny žadatele o víza z EU a Ázerbájdžánské republiky (včetně turistů) a týká se krátkodobých víz, bez ohledu na počet vstupů.

V čl. 6 odst. 2 dohody se stanoví:

„2. Aniž je dotčen odstavec 3, jsou od poplatků za vyřízení žádosti o vízum osvobozeny tyto kategorie osob:

- a) blízcí příbuzní – manžel/manželka, děti (včetně adoptovaných), rodiče (včetně opatrovníků), prarodiče a vnuci/vnučky – občanů Evropské unie, oprávněně pobývajících na území Ázerbájdžánské republiky, občanů Ázerbájdžánské republiky oprávněně pobývajících na území členských států, občanů Evropské unie pobývajících na území členského státu, jehož jsou státními příslušníky, a občanů Ázerbájdžánské republiky pobývajících na území Ázerbájdžánské republiky;*
- b) členové oficiálních delegací, včetně stálých členů oficiálních delegací, kteří se na oficiální pozvání adresované členským státům, Evropské unii nebo Ázerbájdžánské republice účastní oficiálních setkání, konzultací, jednání či výměnných programů,*

¹¹ Osvobození od vízové povinnosti v souladu s čl. 4 odst. 1 nařízení Rady 539/2001.

jakož i akcí pořádaných mezivládními organizacemi na území Ázerbájdžánské republiky nebo některého členského státu;

- c) *žáci, studenti, postgraduální studenti a doprovázející učitelé, kteří cestují za účelem studia nebo odborného vzdělávání, včetně výměnných programů a jiných školských činností;*
- d) *osoby se zdravotním postižením a osoby, jež jim poskytují nezbytný doprovod;*“ (Pozn.: Aby mohli být osvobozeni od poplatku, musí oba žadatelé o vízum prokázat, že spadají do této kategorie. Pokud je zdravotní postižení žadatele zřejmé (slepčí, osoby bez jedné nohy), je přijatelné vizuální uznání na konzulárním úřadě.
V odůvodněných případech může žádost podat zástupce nebo opatrovník zdravotně postižené osoby.)
- „e) *účastníci mezinárodních sportovních akcí a jejich odborný doprovod;*“ (Pozn.: Fanoušci se nepovažují za doprovod.)
- „f) *účastníci vědeckých, akademických, kulturních a uměleckých akcí, včetně univerzitních a jiných výměnných programů;*
- g) *osoby, které předložily doklady dosvědčující, že jejich cesta je nutná z humanitárních důvodů, včetně potřeby naléhavého lékařského ošetření, a osoby, jež jim poskytují doprovod, nebo osoby cestující na pohřeb blízkého příbuzného nebo na návštěvu vážně nemocného blízkého příbuzného;*
- h) *zástupci organizací občanské společnosti, kteří cestují za účelem vzdělávacích kurzů, seminářů či konferencí, včetně těch, které jsou pořádány v rámci výměnných programů;*“ (Pozn.: Aby mohla být tato kategorie osob od poplatku osvobozena, musí žadatelé o vízum předložit důkaz, že jsou členy organizací občanské společnosti nebo neziskových organizací registrovaných v členských státech nebo Ázerbájdžánské republiky – souvislost s článkem 4 dohody.)
- „i) *důchodci;*“ (Pozn.: Aby mohla být tato kategorie osob od poplatku osvobozena, musí žadatelé o vízum předložit doklad prokazující jejich postavení důchodce. Výjimka není odůvodněná v případech, kdy je účelem cesty výdělečná činnost.)
- „j) *děti mladší 12 let;*
- k) *novináři a technický personál, který je doprovází v rámci profesní činnosti.*“ (Pozn.: Aby mohla být tato kategorie osob od poplatku osvobozena, musí žadatelé o vízum předložit důkaz, že jsou členy profesních organizací novinářů nebo sdělovacích prostředků – souvislost s článkem 4 dohody).

Pokud jde o členské státy EU, výše uvedené kategorie osob jsou od poplatku osvobozeny v plné výši. Kromě toho se v souladu s čl. 16 odst. 4 vízového kodexu od poplatku upustí u těchto kategorií osob:

- vědečtí pracovníci cestující v rámci Evropské unie za účelem vědeckého výzkumu, jak je definován v doporučení Evropského parlamentu a Rady 2005/761/ES ze dne 28. září 2005;
- zástupci neziskových organizací do věku 25 let, kteří se účastní seminářů, konferencí, sportovních, kulturních nebo vzdělávacích událostí organizovaných neziskovými organizacemi.

Jak je uvedeno v čl. 16 odst. 6 vízového kodexu, „*v jednotlivých případech lze od vybírání vízového poplatku upustit nebo jej snížit, pokud to pomůže podpoře kulturních či sportovních zájmů, zájmů v oblasti zahraniční politiky, rozvojové politiky, jiných důležitých veřejných zájmů nebo z humanitárních důvodů*“.

V čl. 16 odst. 7 vízového kodexu se uvádí, že vízový poplatek se hradí v eurech, v národní měně třetí země nebo v měně běžně užívané ve třetí zemi, kde se žádost podává, a je nevratný, kromě případů, kdy je žádost nepřijatelná nebo kdy je konzulát nepřislušný.

Aby se předešlo nesrovnalostem, které by mohly vést k spekulativnímu podávání žádostí o víza, členské státy by měly v Ázerbájdžánské republice usilovat o zajištění podobných vízových poplatků pro všechny ázerbájdžánské žadatele o víza, jsou-li hrazeny v cizích měnách.

Podobně v případě Ázerbájdžánu jsou podle čl. 17 odst. 2 zákona Ázerbájdžánské republiky o sazebníku státních poplatků od poplatků osvobozeny tyto kategorie cizinců:

- členové oficiálních delegací a úředníci,
- zástupci mezinárodních humanitárních organizací v Ázerbájdžánské republice,
- osoby, které studují nebo jsou zapojeny do pedagogických činností prostřednictvím státních programů,
- osoby, důvodem jejichž cest jsou obranné účely.

Žadatelé z EU a Ázerbájdžánu obdrží potvrzení o zaplacení vízového poplatku.

V čl. 6 odst. 3 dohody se stanoví:

„3. *Jestliže členský stát nebo Ázerbájdžánská republika při udělování víz spolupracuje s externím poskytovatelem služeb, může externí poskytovatel služeb účtovat poplatek za služby. Tento poplatek musí být přiměřený nákladům, které externímu poskytovateli služeb vznikly při plnění jeho úkolů, a nesmí být vyšší než 30 EUR. Členské státy a Ázerbájdžánská republika všem žadatelům i nadále umožní podávat žádosti přímo na svých konzulárních úřadech.*

V případě Unie musí externí poskytovatel služeb vykonávat svoji činnost pro Unii v souladu s vízovým kodexem a při plném dodržování právních předpisů Ázerbájdžánské republiky.

V případě Ázerbájdžánské republiky musí externí poskytovatel služeb vykonávat svoji činnost v souladu s ázerbájdžánskými právními předpisy a s právními předpisy členských států EU.“

Pokud jde o způsoby spolupráce s externími poskytovateli služeb, článek 43 vízového kodexu uvádí podrobné informace o jejich úkolech.

2.1.2 Lhůty pro vyřizování žádostí o vízum

V článku 7 dohody se stanoví:

„1. *Diplomatické mise a konzulární úřady členských států a Ázerbájdžánské republiky rozhodnou o žádosti o udělení víza do 10 kalendářních dnů ode dne obdržení žádosti a dokladů potřebných k udělení víza.*

2. *Lhůtu pro rozhodnutí o žádosti o vízum lze v jednotlivých případech prodloužit až na 30 kalendářních dnů, zvláště pokud je třeba dalšího prozkoumání žádosti.*

3. *V naléhavých případech lze lhůtu pro rozhodnutí o žádosti o vízum zkrátit na 2 pracovní dny i méně.“*

O žádosti o vízum se v zásadě rozhodne do 10 kalendářních dnů ode dne podání žádosti, která je shledána přípustnou.

Tato lhůta může být v jednotlivých případech prodloužena nejvýše na dobu 30 kalendářních dnů, a to zejména pokud je zapotřebí dalšího posouzení nebo v případech zastoupení, při němž jsou konzultovány orgány zastupovaného členského státu.

Všechny tyto lhůty začínají běžet, až když je spis se žádostí úplný, tj. od data přijetí žádosti o vízum a podkladů.

V případě diplomatických misí a konzulárních úřadů, které mají systém pro sjednávání schůzek, se do doby vyřizování zpravidla nezapočítává doba před sjednaným termínem schůzky. Tuto otázku, jakož i další praktické postupy pro podávání žádostí o víza, upravuje vízový kodex (článek 9) a migračního kodexu Ázerbájdžánské republiky.

„Jestliže si žadatelé musí za účelem podání žádosti sjednat schůzku, tato schůzka se za běžných okolností uskuteční do dvou týdnů ode dne, kdy o ni bylo požádáno.“

Při sjednávání termínu schůzky by měla být s ohledem na čl. 7 odst. 3 dohody zohledněna případná naléhavost, na kterou upozornil žadatel o vízum. Rozhodnutí o zkrácené lhůtě pro rozhodnutí o žádosti o vízum přijímá konzulární úředník.

„V naléhavých a odůvodněných případech“ [např. nebylo-li možné podat žádost o vízum dříve z důvodů, jež žadatel nemohl předvídat] „může konzulát žadatelům umožnit podat žádost bez schůzky nebo uskutečnit schůzku neprodleně.“

2.1.3 Odjezd ze země v případě ztráty dokladů totožnosti

V článku 8 dohody se stanoví:

„Občané Evropské unie a Ázerbájdžánské republiky, kteří ztratili doklady totožnosti nebo kterým byly tyto doklady odcizeny během pobytu na území Ázerbájdžánské republiky nebo členských států, směji území Ázerbájdžánské republiky nebo členských států opustit bez víz či jiného povolení na základě platných dokladů totožnosti opravňujících k překročení hranice vystavených diplomatickými misemi nebo konzulárními úřady členských států nebo Ázerbájdžánské republiky.“

Pokud dojde ke ztrátě dokladů totožnosti, platné doklady totožnosti opravňující držitele víza k překročení hranice vystavených diplomatickými misemi nebo konzulárními úřady jsou pro opuštění Ázerbájdžánské republiky nebo Schengenského prostoru dostačující. Orgány hostitelské země nemohou od držitele víza nebo konzulárního úřadu očekávat žádné jiné doklady, povolení nebo formality jakéhokoli druhu.

2.1.4 Prodloužení platnosti víz za mimořádných okolností

V článku 9 dohody se stanoví:

„Občanům Evropské unie a Ázerbájdžánské republiky, kteří nemohou území Ázerbájdžánské republiky nebo členských států opustit do doby uvedené v jejich vízu z důvodů vyšší moci, se platnost víza nebo délka pobytu podle víza bezplatně prodlouží

v souladu s právními předpisy uplatňovanými Ázerbájdžánskou republikou nebo přijímajícím členským státem na dobu potřebnou k jejich návratu do státu, kde mají trvalý pobyt.“

Pokud jde o možnost prodloužit platnost víza v případech oprávněných osobních důvodů, jestliže držitel víza nemá možnost opustit území členského státu ve lhůtě uvedené na vízovém štítku, použijí se ustanovení článku 33 vízového kodexu, jsou-li slučitelná s dohodou. Vízum se proto v případě vyšší moci nebo humanitárních důvodů prodlužuje bezplatně.

Pokud jde o Ázerbájdžánskou republiku, na záležitosti, které se týkají prodloužení dočasného pobytu cizinců v Ázerbájdžánské republice, se použije migrační kodex.

Rozhodnutí o prodloužení dočasného pobytu cizinců v Ázerbájdžánské republice je úřední doklad, který cizincům povoluje dočasný pobyt v Ázerbájdžánské republice.

Cizinci s prodlouženým dočasným pobytem v Ázerbájdžánské republice mohou tuto zemi opustit na hraničních přechodech, přičemž předloží cestovní pas nebo jiné doklady opravňující k překročení hranice a rovněž rozhodnutí o prodloužení dočasného pobytu.

2.2 Nová pravidla, která platí pro určité kategorie žadatelů o víza

2.2.1 Doklady potvrzující účel cesty

Kategorie osob uvedené v čl. 4 odst. 1 dohody musí účel cesty prokazovat jen určenými doklady. Jak je uvedeno v čl. 4 odst. 3, nebude se vyžadovat další zdůvodnění, pozvání či jiné potvrzení účelu cesty.

Neznamená to však upuštění od obecného požadavku osobní přítomnosti při podávání žádosti o vízum a podpůrných dokladů týkajících se prostředků k živobytí, který zůstává nedotčen.

Pokud v určitých individuálních případech přetrvávají pochybnosti o pravosti dokladu prokazujícího účel cesty, může být podle čl. 21 odst. 8 vízového kodexu a podle migračního kodexu Ázerbájdžánské republiky žadatel o vízum předvolán k dalšímu pohovoru na velvyslanectví či konzulátu, kde může být vyslechnut ohledně skutečného účelu návštěvy nebo svého záměru vrátit se. V těchto individuálních případech může žadatel o vízum dobrovolně předložit další doklady nebo o ně může výjimečně požádat konzulární úředník. Takový postup se však nemá uplatňovat systematicky a bude pozorně sledován smíšeným výborem.

V zásadě se spolu s žádostí o vízum předkládá originál dokladu vyžadovaného podle čl. 4 odst. 1 dohody. Konzulát však může začít vyřizovat žádost o vízum s použitím faksimile nebo kopií dokladu. Konzulát ovšem může požadovat originální doklad v případě první žádosti o vízum a vyžádá si ho v individuálních případech, kdy má pochybnosti.

Pro kategorie osob, které nejsou uvedeny v článku 4 dohody (například turisty), zůstávají v platnosti obecná pravidla týkající se dokumentů prokazujících účel cesty. Totéž platí pro dokumenty týkající se souhlasu rodičů s cestou dětí mladších 18 let.

Schengenská pravidla nebo vnitrostátní právní předpisy se použijí na záležitosti, jež tato dohoda neupravuje, jako je uznávání cestovních dokladů, záruky týkající se návratu a dostatečné prostředky k živobytí.

„Článek 4- Doklady potvrzující účel cesty

1. U níže uvedených kategorií občanů Unie a Ázerbájdžánské republiky dostačují pro doložení účelu cesty na území druhé smluvní strany tyto doklady:

a) u blízkých příbuzných – manželů/manželek, dětí (včetně osvojených), rodičů (včetně opatrovníků), prarodičů a vnuků/vnuček navštěvujících občany Evropské unie, kteří oprávněně pobývají na území Ázerbájdžánské republiky, nebo občany Ázerbájdžánské republiky, kteří oprávněně pobývají v členských státech, nebo občany Evropské unie pobývající na území členského státu, jehož jsou státními příslušníky, nebo občany Ázerbájdžánské republiky pobývající na území Ázerbájdžánské republiky:

– písemná žádost od hostitelské osoby;“

Pravost podpisu zvoucí osoby musí být potvrzena příslušným orgánem v souladu s vnitrostátními právními předpisy země pobytu. Pozvání by mělo být potvrzeno příslušnými orgány.

Toto ustanovení se vztahuje rovněž na příbuzné personálu diplomatických misí a konzulátů cestující za účelem rodinné návštěvy v délce do 90 dnů na území členských států nebo Ázerbájdžánské republiky, kromě nutnosti prokazovat legální pobyt a rodinné vazby.

„b) aniž jsou dotčena ustanovení článku 10, u členů oficiálních delegací, včetně stálých členů těchto delegací, kteří se na oficiální pozvání adresované členským státům, Evropské unii nebo Ázerbájdžánské republice účastní oficiálních setkání, konzultací, jednání či výměnných programů, jakož i akcí pořádaných mezivládními organizacemi na území Ázerbájdžánské republiky nebo některého členského státu:

– dopis od příslušného orgánu členského státu nebo Ázerbájdžánské republiky nebo orgánu Evropské unie potvrzující, že žadatel je členem, případně stálým členem, jeho delegace, který cestuje na území druhé smluvní strany za účelem účasti na výše uvedených akcích, s přiloženou kopií oficiálního pozvání;“

Jméno žadatele musí být uvedeno v dopise příslušného orgánu, v němž se potvrzuje, že daná osoba je členem delegace, která cestuje na území druhé strany za účelem účasti na oficiálním setkání. Jméno žadatele nemusí být uvedeno v oficiálním pozvání k účasti na zasedání, ačkoli pokud je oficiální pozvání k účasti na setkání adresováno konkrétní osobě, její jméno v něm zřejmě figurovat bude.

Toto ustanovení se vztahuje na členy oficiálních delegací bez ohledu na typ jejich pasu (služební nebo běžný cestovní pas).

„c) u podnikatelů a zástupců obchodních organizací:

– písemná žádost od hostitelské právnické osoby nebo společnosti, organizace nebo kanceláře či pobočky této právnické osoby nebo společnosti, státních či místních orgánů Ázerbájdžánské republiky nebo členského státu nebo organizačních výborů nebo obchodních a průmyslových výstav, konferencí a symposií pořádaných na území Ázerbájdžánské republiky nebo některého členského státu, potvrzená příslušnými orgány v souladu s vnitrostátními právními předpisy;“

Kromě výše uvedeného vydá národní obchodní rejstřík doklad, který potvrzuje existenci příslušných obchodních organizací.

„d) u řidičů v mezinárodní nákladní a osobní dopravě mezi územím Ázerbájdžánské republiky a členských států vozidel registrovaných v členských státech nebo v Ázerbájdžánské republice:

- písemná žádost příslušné společnosti nebo národního sdružení (svazu) dopravců Ázerbájdžánské republiky či národních sdružení dopravců členských států, kteří zajišťují mezinárodní silniční dopravu, s uvedením účelu, itineráře, trvání a četnosti cest;“

Sdružení, které je oprávněno vydat písemnou žádost, je národní sdružení země původu řidiče. Písemné žádosti mohou vydávat také regionální nebo jiné pobočky národních sdružení členských států.

„e) u žáků, studentů, postgraduálních studentů a doprovázejících učitelů, kteří cestují za účelem studia nebo vzdělávacích kurzů, včetně výměnných programů a jiných školských činností:

- písemná žádost nebo osvědčení o přijetí vydané hostitelskou univerzitou, akademií, ústavem, vysokou školou nebo školou nebo studentský průkaz či osvědčení o předmětech, které mají být navštěvovány;“

Studentský průkaz se přijímá jako zdůvodnění účelu cesty, byl-li vydán hostitelskou univerzitou, vysokou školou nebo školou, kde se má studium či vzdělávací kurs uskutečnit.

„f) u účastníků vědeckých, akademických, kulturních a uměleckých akcí, včetně univerzitních a jiných výměnných programů:

- písemná žádost od hostitelské organizace o účast na těchto akcích;

„g) u novinářů a technického personálu, který je doprovází v rámci profesní činnosti:

- osvědčení či jiný doklad vydaný profesní organizací nebo zaměstnavatelem žadatele, který prokazuje, že dotyčná osoba je kvalifikovaným novinářem, a v němž je uvedeno, že účelem cesty je výkon novinářské práce, nebo který prokazuje, že osoba patří k technickému personálu, který novináře doprovází v rámci profesní činnosti;“

Do této kategorie nepatří novináři na volné noze a jejich asistenti.

Je nutné předložit osvědčení nebo doklad vydaný profesní organizací novinářů nebo zaměstnavatelem žadatele, který prokazuje, že žadatel je profesionální novinář nebo osoba, která novináře doprovází v rámci profesní činnosti, a v němž je uvedeno, že účelem cesty je výkon novinářské práce nebo pomoc při této práci.

„h) u účastníků mezinárodních sportovních akcí a jejich odborného doprovodu:

- *písemná žádost od hostitelské organizace, příslušných orgánů, národních sportovních federací členských států či Ázerbájdžánské republiky nebo Národního olympijského výboru Ázerbájdžánské republiky či národních olympijských výborů členských států;“*

Seznam doprovodu v případě mezinárodních sportovních akcí bude omezen na osoby, které doprovázejí sportovce v rámci profesní činnosti: trenéry, maséry, manažera, zdravotnický personál a předsedu sportovního klubu. Fanoušci se tedy nepovažují za doprovod.

„i) *u účastníků oficiálních výměnných programů organizovaných partnerskými městy:*

- *písemná žádost nejvyššího správního úředníka/starosty těchto měst;“*

Nejvyšším správním úředníkem/starostou města nebo obce, který je oprávněn vydávat písemné žádosti, je nejvyšší správní úředník/starosta hostitelského města nebo obce, kde se mají partnerské činnosti uskutečnit. Tato kategorie zahrnuje pouze oficiální partnerské činnosti.

„j) *u osob cestujících ze zdravotních důvodů a osob, jež jim poskytují nezbytný doprovod:*

- *úřední dokument zdravotnického zařízení potvrzující nezbytnost lékařského ošetření v tomto zařízení, nezbytnost doprovodu a doklad o dostatečných finančních prostředcích na úhradu lékařského ošetření;“*

Předloží se dokument zdravotnického zařízení potvrzující zmíněné tři prvky (nezbytnost lékařského ošetření v tomto zařízení, nezbytnost doprovodu a doklad o dostatečných finančních prostředcích na úhradu lékařského ošetření, např. doklad o předběžné platbě).

„k) *u příslušníků svobodných povolání účastnících se mezinárodních výstav, konferencí, symposií, seminářů a jiných podobných akcí pořádaných na území Ázerbájdžánské republiky nebo členských států:*

- *písemná žádost od hostitelské organizace potvrzující, že se daná osoba účastní dané akce;*

l) *u zástupců organizací občanské společnosti cestujících za účelem vzdělávacích kurzů, seminářů či konferencí, včetně těch, které jsou pořádány v rámci výměnných programů:*

- *písemná žádost vydaná hostitelskou organizací, potvrzení, že dotyčná osoba zastupuje příslušnou organizaci občanské společnosti, a osvědčení o založení této organizace z příslušného rejstříku vydané státním orgánem v souladu s vnitrostátními právními předpisy;“*

Musí být předložen doklad od organizace občanské společnosti potvrzující, že žadatel tuto organizaci zastupuje.

Na členy těchto organizací občanské společnosti se dohoda nevztahuje.

„m) u příbuzných navštěvujících pohřební obřady:

- úřední doklad potvrzující úmrtí a potvrzení o příbuzenském či jiném vztahu mezi žadatelem a zemřelým;“

n) u osob navštěvujících vojenské a občanské hřbitovy:

- úřední doklad potvrzující existenci hrobu a jeho udržování a příbuzenský či jiný vztah mezi žadatelem a pohřbenou osobou.“

V dohodě není upřesněno, zda by výše zmíněný úřední doklad měly vydat orgány země, kde se nachází hřbitov, nebo orgány země, kde má bydliště osoba, jež si přeje navštívit hřbitov. Mělo by se připustit, že takový úřední dokument mohou vydat příslušné orgány obou zemí.

Musí být předložen výše zmíněný úřední doklad potvrzující existenci hrobu a jeho udržování a příbuzenský či jiný vztah mezi žadatelem a pohřbenou osobou.

Důležité: Dohoda nevytváří žádná nová pravidla odpovědnosti fyzických nebo právnických osob vydávajících písemné žádosti. V případě vydání nepravdivé žádosti se použijí právní předpisy EU nebo vnitrostátní právní předpisy.

2.2.2 Vydávání víz pro více vstupů

V případech, kdy žadatel o vízum musí cestovat často na území členských států nebo Ázerbájdžánské republiky, mohou se udělovat krátkodobá víza pro několik návštěv za předpokladu, že jejich celková délka nepřekročí 90 dnů během období 180 dnů.

V článku 5 dohody se stanoví:

„1. Diplomatické mise a konzulární úřady členských států a Ázerbájdžánské republiky udělí víza pro více vstupů s platností pěti let těmto kategoriím občanů:

- a) manželům/manželkám, dětem (včetně adoptovaných), které nedosáhly věku 21 let nebo nejsou zaopatřené, a rodičům (včetně opatrovníků) navštěvujícím občany Evropské unie oprávněně pobývající na území Ázerbájdžánské republiky, nebo občany Ázerbájdžánské republiky, oprávněně pobývající na území členských států, nebo občany Evropské unie oprávněně pobývající na území členského státu, jehož jsou státními příslušníky, nebo občany Ázerbájdžánské republiky oprávněně pobývající na území Ázerbájdžánské republiky;
- b) stálým členům oficiálních delegací, kteří se na oficiální pozvání adresované členským státům, Evropské unii nebo Ázerbájdžánské republice pravidelně účastní setkání, konzultací, jednání či výměnných programů, jakož i akcí pořádaných mezivládními organizacemi na území Ázerbájdžánské republiky nebo některého členského státu.

Odchylně od první věty, jsou-li potřeba či úmysl cestovat často nebo pravidelně zjevně omezeny na kratší období, se platnost víza pro více vstupů omezí na uvedené období, a to zejména pokud:

- v případě osob uvedených v písmeni a) doba platnosti povolení k pobytu pro občany Ázerbájdžánské republiky oprávněně pobývající v některém členském státě, nebo občany Unie, oprávněně pobývající v Ázerbájdžánské republice,
- v případě osob uvedených v písmeni b) doba, po kterou jsou v postavení stálého člena oficiální delegace,

je kratší než pět let.“

S přihlédnutím k profesnímu postavení těchto kategorií osob nebo k jejich rodinným vztahům s občanem Ázerbájdžánské republiky, který oprávněně pobývá na území členských států, občanem EU, který oprávněně pobývá na území Ázerbájdžánské republiky, nebo s občanem EU pobývajícím v členském státě, jehož je státním příslušníkem, je oprávněně udělit vízum pro více vstupů s platností pěti let, nebo s platností omezenou na dobu jejich funkčního období nebo oprávněného pobytu, pokud je tato doba kratší než pět let.

U osob, na něž se vztahuje čl. 5 odst. 1 písm. a) dohody, musí být předložen důkaz o oprávněném pobytu zvučí osoby.

Osoby, na něž se vztahuje čl. 5 odst. 1 písm. b) dohody, by měly předložit potvrzení o svém profesním postavení a délce svého funkčního období.

Toto ustanovení se nevztahuje na osoby spadající pod čl. 5 odst. 1 písm. b), pokud jsou podle dohody od vízové povinnosti osvobozeny, tj. pokud jsou držiteli diplomatického pasu.

V případech, kdy je potřeba či úmysl cestovat často nebo pravidelně výslovně omezena na kratší období, platnost víza pro více vstupů se omezí na toto období.

„2. Diplomatické mise a konzulární úřady členských států a Ázerbájdžánské republiky udělí víza pro více vstupů s platností jednoho roku těmto kategoriím občanů za podmínky, že v průběhu předchozího roku získali alespoň jedno vízum a využili ho v souladu s právními předpisy upravujícími vstup a pobyt na území navštíveného státu:

- a) studentům a postgraduálním studentům, kteří pravidelně cestují za účelem studia nebo odborného vzdělávání, včetně výměnných programů;*
- b) novinářům a technickému personálu, který je doprovází v rámci profesní činnosti;*
- c) účastníkům oficiálních výměnných programů pořádaných partnerskými městy;*
- d) řidičům v mezinárodní nákladní a osobní dopravě mezi územím Ázerbájdžánské republiky a členských států vozidel registrovaných v členských státech nebo v Ázerbájdžánské republice;*
- e) osobám pravidelně cestujícím ze zdravotních důvodů a osobám, jež jim poskytují nezbytný doprovod;*
- f) příslušníkům svobodných povolání, kteří se účastní mezinárodních výstav, konferencí, symposií, seminářů a jiných podobných akcí a kteří pravidelně cestují do Ázerbájdžánské republiky nebo do členských států;*

g) *zástupcům organizací občanské společnosti, kteří pravidelně cestují do Ázerbájdžánské republiky nebo do členských států za účelem vzdělávacích kurzů, seminářů, konferencí, včetně těch, které jsou pořádány v rámci výměnných programů;*

h) *účastníkům vědeckých, kulturních a uměleckých akcí, včetně univerzitních a jiných výměnných programů, kteří pravidelně cestují do Ázerbájdžánské republiky nebo do členských států;*

i) *účastníkům mezinárodních sportovních akcí a členům jejich odbornému doprovodu*

j) *členům oficiálních delegací, kteří se na oficiální pozvání adresované členskému státu, Evropské unii či Ázerbájdžánské republice pravidelně účastní setkání, konzultací, jednání či výměnných programů, jakož i akcí pořádaných mezivládními organizacemi na území Ázerbájdžánské republiky nebo členských států;*

k) *podnikatelům a zástupcům obchodních organizací, kteří pravidelně cestují do Ázerbájdžánské republiky nebo do členských států.*

Odchylně od první věty, jsou-li potřeba či úmysl cestovat často nebo pravidelně zjevně omezeny na kratší období, se platnost víza pro více vstupů omezí na uvedené období.“

Vícenásobná víza s platností jednoho roku se v zásadě udělují výše uvedeným kategoriím osob, pokud během předchozího roku (12 měsíců) žadatel o vízum získal alespoň jedno vízum, využil ho v souladu s právními předpisy navštíveného státu (navštívených států) o vstupu a pobytu (například osoba nepřekročila povolenou délku pobytu) a pokud existují důvody pro žádost o vícenásobné vízum.

V případech, kdy není odůvodněné udělit vízum s platností jednoho roku (například když je výměnný program kratší než jeden rok nebo když osoba nepotřebuje cestovat po celý jeden rok), platnost víza bude kratší než jeden rok, jsou-li splněny ostatní požadavky pro udělení víza.

3. *Diplomatické mise a konzulární úřady členských států a Ázerbájdžánské republiky udělí víza pro více vstupů s platností alespoň dva roky a nejvýše pět let kategoriím osob uvedeným v odstavci 2 tohoto článku za podmínky, že v průběhu předchozích dvou let využily jednorocní víza pro více vstupů v souladu s právními předpisy upravujícími vstup a pobyt na území navštíveného státu, pokud nutnost či úmysl cestovat často nebo pravidelně nejsou výslovně omezeny na kratší období, přičemž v takovém případě se platnost víza pro více vstupů omezí na uvedené období.*

4. *Celková doba pobytu osob uvedených v odstavcích 1 až 3 tohoto článku na území členských států nebo v Ázerbájdžánské republice nesmí překročit 90 dnů během období 180 dnů.*

Víza pro více vstupů s platností od dvou do pěti let se udělí kategoriím osob uvedeným v čl. 5 odst. 2 dohody za podmínky, že v průběhu předchozích dvou let (24 měsíců) využily jednorocní víza pro více vstupů v souladu s právními předpisy pro vstup a pobyt na území navštíveného státu (navštívených států) a důvody pro žádost o vízum pro více vstupů jsou stále platné. Je třeba poznamenat, že vízum s platností od 2 do 5 let se udělí pouze tehdy, jestliže žadateli o vízum byla během předchozích dvou let vydána dvě víza s platností na jeden rok – nikoli však méně – a pokud tato víza využil v souladu s právními předpisy pro vstup a pobyt na území navštíveného státu (navštívených států). Po posouzení každé

žádosti o vízum rozhodnou diplomatické mise či konzulární úřady o době platnosti těchto víz, tj. od dvou do pěti let.

Neexistuje povinnost udělit vízum pro více vstupů, pokud žadatel nevyužil dříve udělené vízum.

2.2.3 Držitelé diplomatických pasů

V článku 10 dohody se stanoví:

„1. Občané Evropské unie a Ázerbájdžánské republiky, kteří jsou držiteli platných diplomatických pasů, smějí na území Ázerbájdžánské republiky nebo členských států vstupovat, projíždět jím a opouštět jej bez víz.

2. Osoby uvedené v odstavci 1 smějí na území Ázerbájdžánské republiky nebo členských států pobývat nejdéle 90 dnů během období 180 dnů.“

Dohodou nejsou upraveny postupy pro vysílání diplomatů do členských států. Pro tyto případy se použije obvyklý akreditační postup.

III. SPOLUPRÁCE V OBLASTI CESTOVNÍCH DOKLADŮ

Ve společném prohlášení připojeném k dohodě se smluvní strany dohodly, že smíšený výbor zřízený podle článku 12 dohody posoudí dopad úrovně zabezpečení příslušných cestovních dokladů na fungování dohody. Smluvní strany se proto zavázaly, že se budou pravidelně vzájemně informovat o opatřeních, která byla přijata s cílem vyhnout se vydávání různých cestovních dokladů a rozvíjet technické aspekty zabezpečení cestovních dokladů, a o opatřeních souvisejících s procesem personalizace při vydávání cestovních dokladů.

IV. STATISTIKY

Aby smíšený výbor zřízený dohodou mohl účinně sledovat provádění dohody, měly by diplomatické mise a konzulární úřady členských států předkládat Komisi každých 6 měsíců statistiky týkající se zejména, pokud je to možné, a za každý měsíc:

- počtu zamítnutých víz,
- počtu udělených víz pro více vstupů,
- délky platnosti udělených víz pro více vstupů,
- počtu víz udělených bezplatně.
